

ΑΠΟ ΤΗΝ "ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ"

Του GIOVANNI PAPINI

Η ΚΛΑΥΔΙΑ ΠΡΟΚΟΥΛΑ

Τη στιγμή που ο Πιλάτος έτοιμαζόταν να ξαναβγει στον έξω-οχή του Πραιτώριου για ν' απαντήσει στους 'Ιουδαίους, που έγκρίνιαζαν άνοπομόνως, ένας υπήρετος σταλμένος από τη γυναίκα του τον έδωγώσε και του έλεγε ότι η γυναίκα του η Πρόκουλα τον παράγγελε να μιν άνακατερέει στην ύπόθεση του Χριστού γιατί είδε τη νύχτα ένα κακό όνειρο:

Κανείς από τους τέσσαρες εθαγγελιστές δεν μας λέει πως ο Πραιτωρ έδέχθηκε την ανεπάντητην αυτή επέμβαση της γυναί-κός του. Δεν ξέρουμε καν γι' αυτήν παρά ιδνωμό της μονάχα: "Όπως αναφέρει το Εθαγγέλιο του Νικοδήμου (είνε από τα άπο-κριφα) την έλεγαν Κλαυδία Πρόκουλα. Αν τονού' αυτό είνε άληθινό, τότε θα πη πως μπορεί η γυναίκ' αυτή να ήταν από το γένος των Κλαυδίων, γένος δοξασιμένο και ισχυρό της Ρώμης. Χωρίς άμφιβολία, η Κλαυδία Πρόκουλα ήταν και οικογενείας και ανατροφής άνωτερης από τον άνδρα της, τον Πι-λάτο και μπορεί - ποιος ξέρει; - ο Πιλάτος άπλως άπελευ-θερος όπως ήταν, να χειροστούσε στα μέσα της γυναίκός του, τη σπουδαία αυτή θείη και Πραιτωρική στην 'Ιουδαία.

"Αν, πράγματι, ήταν έτσι κι αν ο Πιλάτος αγαπούσε τη γυ-ναίκα του δε μπορεί να μείνει άδιάφορος στην παράκληση της. Και φαίνεται πως την αγαπούσε, όσο ήταν δυνατό ν' αγαπάη άνδρω, όσο αν αυτόν, - άφου και της ζήτησε να τον συνο-δέψη στην 'Ασία. Ο παλιός ρωμαϊκός νόμος, αν και μετριό-σθηκε η άδοτηρότητα του, επί ύπατειας του Ούδρονου, δεν έπέτρεπε στους πραιτωρες να παίρουν και τις γυναίκες των μαζί τους και ίσως να έχρησάθησαν είδικη άδεια του αυτοκρα-τορος Τιβεριου για ν' ακολουθήση η Κλαυδία Πρόκουλα τον Πιλάτο στην 'Ιουδαία.

Ποιο λόγο παρακινήσαν την Κλαυδία να επέμβη στην ύπόθεσι του 'Ιησού - αυτό μένει μυστήριο, γιατί πολύ λίγα πράγ-ματα μας λένε για το έπεισίδιον αυτό οι Εθαγγελιστές. Ένα τρομερό όνειρο - λέει ο Ματθαίος - την έβραδύνεισεν όλη τη νύχτα εξ αίτίας του 'Ιησού. Θα χε άκούσει εκείνες τις ημέρες για το νέο προφήτη, ίσως και να τον είχεν ιδεί εκείνες τις ημέρες και ο άνδρωπος αυτός, τόσο άφοροετικός άπ' τους άλλους 'Ιουδαίους, τόσο άλλοιώτικος από τους ταπεινούς δημαγωγούς και τους ύποκριτες Φαρισαίους, - ποιος ξέρει; - μπορεί να άρεσε στη Ρωμία αυτή με τη φλογερή φαντασία. Δεν έκατα-

μέρος το κρυφό. Θρόμβοι αίματος, τα κόκκινα βατόμουρα, του πλέκουν ένα ά-κάνθινο αιματηρό στεφάνι!

Δίπλα εις τον Βυζαντινό ναό της Καστοριάς, τους Ταξίαρχας, που ίστορημένοι στέκονται οι κτήτορες Αύτοκράτορες άπ' έξω, στη γη που ειρηνηνεί ο Παύλος Μελάς, στον μαυρισμένο από τους αιώνας, τον καιρο και τις βροχές ναό, τωφάνανε οι κναοί σταυροί των πε-θαμένων ευζώνων, που φαιάνουν με άσημα κνανόλευκη, όταν το χιόνι άφθονο τη μαύρη γη έχει σκεπάσει...

Κι' άπάνω, κάτω και παντού, οι ταπεινοί οι τάφοι, οι βουλια-γμένοι από τη βροχή, σε κάθε βήμα ήσαν - ήσαν, τώρα δεν είνε, χά-θησαν! οι τάφοι που έχουν την μακρυνή θλίψη εκείνων που τους περιμένουμε και την ταπεινή τη σιγαλότητα κίθε μεγάλου έργου, όπως το έργον και ο θάνατος εκεί-νων που είνε μέσα...

Μεγάλη Παρασκευή και σούρ-ωνται οι θλιβεροί οι ήχοι της νε-κρικής καμπανας, άπάνω στα νε-ροβουλλαγμένα τα λειβάδια, τα χωράφια τα βαρεία άπ' τη βροχή, τις λασπωμένες των δομοίκων άκρες, τις μαύρες ίσκιάδες των βου-νοπλαγιών, τις λασπωμένες αύλες των τοιφλικιών και τα μικρά τα κοι-μητήρια, τα σιωπηλά και τα χορ-ταριάσιμένα, σαν να ζητάνε τους τάφους αυτούς, όπου ο χρόνος έ-σβυσε και οι άνθρώποι λησμονή-σαν, για να τους πούν, ότι η θυσία είνε η ζωή και ότι και ένας άλλος έπεσε, για μια ιδέα πολεμώντας κι' έταψη για να συμβολήση ότι 'Ανάστασις θα πη αυτόθυσία!... Σταμ. Σταμ.

λάβαινε καθόλου τη γλώσσα που μιλούσαν στην 'Ιερουσαλήμ, με κάποιον διεγερνέας, φαίνεται, θα της ξήγησε μερικά λόγια του 'Ιησού, τέτοια που θα στάθηκαν ικανά να ηννε πείσουν, πως ο άνδρωπος αυτός, όσο κι' αν έλεγαν, δεν μπορούσε να ναι επικίνδυνος εγκληματίας.

"Εκείνα τα χρόνια οι Ρωμαίοι, οι γυναίκες των προ πάν-των, άρχίζανε να γοπετόνται από τους μύθους και τις θρη-σκείες της 'Ανατολής, που ικανοποιούσαν καλύτερα τον πόθο της προσωπικής άθανασίας, που η παλιά Λατινική θρησκεία δεν έξασφάλιζε με τις θυσίες και τους πολιτικούς σκοπούς της. Στη Ρώμη, πολλοί πατρίκοι έμνήθηκαν ενώ μυστήρια τα θρη-σκευτικά του Μίθρα, του 'Όσιρι, και μερικοί έκλιναν μάλιστα και προς την 'Ιουδαϊκή θρησκεία. Επί αυτοκρατορίας του Τι-βερίου κατεδιώχθησαν οι 'Ιουδαίοι που έμεναν στη Ρώμη γιατί - όπως λέει ο Φλάβιος 'Ιώσπος - μερικοί άπ' αυτούς, έξε-γέλασαν την Πατριχία Φουλβία και άσπασθηκε την 'Ιουδαϊκή θρησκεία. Και, από έναν ύπαινιγμό που κάνει ο Σουετιώνιος, μπορεί να κρίνει κανείς πως η Φουλβία δεν ήταν η μόνη.

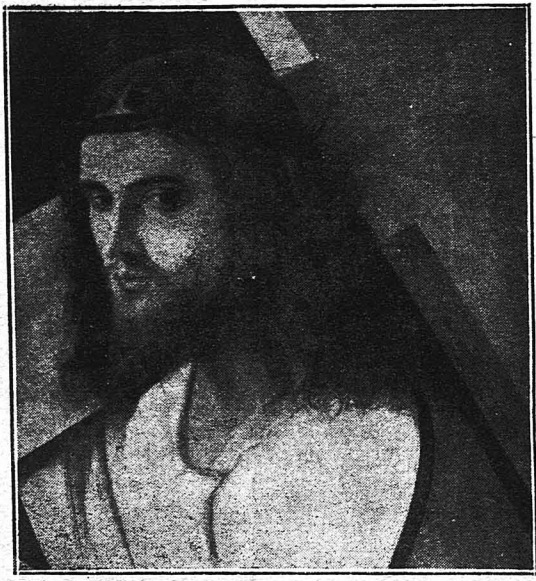
Δεν εινε παράξενο η Κλαυδία Πρόκουλα, επειδή έζούσε στην 'Ιουδαία, να ειχε την περιέργεια να γνωρίση βαθύτερα την πίστι του λαού που κυβερνούσεν ο σύζυγός της, και κνηρ-γώνας κάθε τι το καινούργιο, όπως όλες οι γυναίκες, να έζη-τηνε με μάθη ποιά ήταν αυτή η νέα αίρεσι που έδίδασκον αυτούς ο νέος προφήτης, που γι' αυτόν μιλούσεν όλη η 'Ιερουσαλήμ. Το βέβαιο εινε πως έσχημάτισε την πεποίθησι πως ο 'Ιησούς ήταν «Δίκαιος», συνεπώς άθώος. Το όνειρο εκείνης της νύχτας - όνειρο τρομερό, άφου τόσο την έβραδύνεισεν - της έστέρωσε την πεποίθησι αυτή η. Κ' έτσι δεν εινε καθόλου παράξενο αν, έχοντας πεποίθησι στην έπιτροπή που ειχε στον Πιλάτο, του έστειλε το παρακαλεστικό εκείνο μήνυμα,

Φθάνει για μας, που όνόμασε «Δίκαιον» εκείνον που οι 'Ιου-δαίοι ήθελον να θανατώσουν. "Υστερ' από τον Κεντυριόνα της Καπερναούμ και τη Χανααία γυναίκα, η Κλαυδία Πρόκουλα η πρώτη από τις είδωλολάτρες ψυχές που πίστεψε στον 'Ιησού και με το δικιο της η 'Ελληνική εκκλησία την δοξάζει ως αγία.

Στο πνεύμα του Πιλάτου που και πρωτίτερα έκλινε προς την ούδετερότητα, αν όχι στην έπιείκεια, επειδή ήτο έρεθισμέ-νος έναντίον του Καίσαρα και του ειχανε κάνει έντόσησιν οι άπαν-τήσεις του Κατηγορουμένου, αυτή η μεσολάβρησι της Κλαυδίας έφερε το άποτέλεμά της' του ένοιωσε την προετηνίη του άπό-φρασι. "Η Κλαυδία δεν του παράγγειλε: «Σώσε τον», με "Μην άνακατεύσεισιν στην ύπόθεσι αυτού του Δίκαιού». Αυτό ήταν και η δική του σκέψη. Ο Πιλάτος - ειχε τάχα την άοριση πε-ποίθησι της οσβαρότητας αυτού που θα γενόταν; - δεν ήθελε ν' άνακατευθίη στο θάνατο του μωστρούδου αυτού ζιτιάνου που έλεγε πως ήταν Βασιλεύς των 'Ιουδαίων. Είπε το λόγο του: άς τότε κρίνουν μονάχοι τους' με οι 'Ιουδαίοι δεν ήθελαν έτσι. Του ήρθε τότε στο πνεύμα ένας άλλος τρόπος ν' άπαλλα-γεί από τον υπελάιν αυτόν. Έγύρισε προς τον 'Ιησού και τον έρώτησε αν ήταν Γαλιλαίος.

"Ο Πιλάτος έσώθη: έτσι ενό-μισεν. Ο 'Ιησούς, σαν Γαλι-λαίος, δεν άνηκε στη δική του δικαιοδοσία, με τοου 'Ηρώδου 'Αντύπα, που έντυχας, εκείνες τις ημέρες βρισκονταν, όπως ήταν συνήθεια, στην 'Ιερουσαλήμ για τις γιορτές του Πάσχα. Ο Πραιτωρ έδωκε με νόμιμη έ-λεγχονη για να ικανοποιήση την έπιθυμία της γυναίκός του. Έ-ξάλλου, και προς τους 'Ιουδαί-ους έκανε μια ωραία χειρονομία, παραπέμποντας την ύπόθεσι ο' έναν άμογενή τους, τον Τετάρχη της Γαλιλαίας, τον 'Ηρώδη 'Αν-τύπα και στο τέλος, εφόρτωνε έναν μεγάλο υπελάιν στον Τετάρ-χην αυτόν, τον 'Ηρώδη 'Αντύ-πα, που δεν έσχηναίονταν από καρδιάς, γιατί δεν ύποκευτόταν - και δεν ειχε άδικο - για κατά-σκοπο του Τιβεριου.

"Ετσι χωρίς να χάνη καιρο διατάζει τους στρατιώτες να δδι-γύσουν τον 'Ιησούν προς τον 'Ηρώδη.

Ο 'Ιησούς (φέρον τον Σταυρόν Αυτού

(Εικόνα του Τζορτζίνε)

Μετάφρασις Κ. Θ. Π